

WHITE PAPER

Egenkontroll enligt miljöbalken

Detta white paper handlar om egenkontroll enligt miljöbalken.

När du läst igenom dokumentet hittar du fler mallar på samma tema i DokuMeras dokumentmallsbas under:

Alla mallar > Miljö

**www.dokumera.se
info@dokumera.se**

EGENKONTROLL ENLIGT MILJÖBALKEN

Som verksamhetsutövare måste du enligt miljöbalken kontrollera, bedöma och åtgärda din miljöpåverkan genom så kallad egenkontroll.

Egenkontroll innebär att du behöver planera och organisera ditt miljöarbete. Det kan du göra bland annat genom beräkningar, undersökningar, mätningar eller andra utredningar. Du kan exempelvis införa rutiner för hur viss utrustning ska hanteras i syfte att minska mängden onödiga utsläpp eller sänka energiförbrukningen. När du följer upp dina resultat från undersökningarna är förhoppningen att du ska finna områden med förbättringspotential, dvs. där du kan vidta ytterligare åtgärder i syfte att minska din miljöpåverkan. Detta innebär att egenkontroll kan sägas vara ett förebyggande arbete som består av fyra delmoment: att planera, genomföra, följa upp och förbättra egenkontrollen kontinuerligt.

Du är den som känner din verksamhet bäst. Det innebär också att du är den som bäst kan följa miljöbalkens regler och därigenom minska din miljöpåverkan. I den här promemorian kan du läsa mer om vad egenkontroll innebär och hur du praktiskt kan arbeta med egenkontroll.

När gäller krav på egenkontroll?

Kravet på egenkontroll gäller när miljöbalken är tillämplig. Det innebär att du ska utföra egenkontroll när du riskerar att orsaka olägenheter eller skada på människors hälsa eller på miljön. Det behöver alltså inte rent konkret uppstå några skador eller olägenheter, endast risken är tillräcklig för att skyldigheten ska gälla.

“... du ska utföra egenkontroll när du riskerar att orsaka olägenheter eller skada på människors hälsa eller på miljön.”

Kravet på egenkontroll gäller inte när det du gör är försumbart med hänsyn till miljöbalkens mål – en hållbar utveckling. Tänk dock på att nästan all verksamhet omfattas av miljöbalkens regler på ett eller annat sätt. Det är inte endast industriproduktion som omfattas, utan även verksamheter som golfbanor och enskilda avloppsanläggningar. Även konsultverksamhet samt verksamhet inom service och handel kan omfattas, eftersom sådana verksamheter kan påverka miljön bland annat i fråga om resor, förbrukning av papper och andra resurser, uppvärmning av lokaler m.m. Utrymmet för att tillämpa undantaget om försumbarhet är därför mycket begränsat.

Särskilda regler för tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet

Särskilda krav på egenkontroll gäller om din verksamhet är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen. Då omfattas du av förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll, vilket bland annat innebär att du skriftligen måste

dokumentera hur du jobbar med egenkontroll. Du måste också ha rutiner för kontroll och underhåll av de delar av verksamheten som kan påverka miljön.

Hur egenkontroll bör genomföras praktiskt

Hur du bör arbeta med egenkontroll beror till stor del på vilken typ av verksamhet du bedriver, hur stor den är och vilka miljörisker som är förenade med den. Ju större och mer miljöfarlig verksamhet du bedriver, desto högre krav ställs på dig. Du behöver också vara medveten om att det finns särskilda regler om egenkontroll för vissa typer av verksamheter och produkter, exempelvis kemikalier.

Oavsett hur omfattande egenkontrollen ska vara kan sägas att den bör omfatta såväl organisatoriska, administrativa som tekniska åtgärder och rutiner. För att arbetet ska bli så enkelt som möjligt och bli en del av det vardagliga arbetet kan det vara klokt att införa rutiner om hur arbetet med egenkontroll ska ske. Rutinerna kan exempelvis se ut så här:

1. Skaffa kunskap om vad du eftersträvar med ditt arbete. Varför arbetar du med egenkontroll? Vad vill du uppnå och varför? Hur ska du göra för att nå dit? Upprätta en miljöpolicy för ditt företag. På så sätt säkerställer du en grund för miljöarbetet.

Sätt ihop en arbetsgrupp med personer från olika delar av verksamheten. Alla bör bli en del av miljöarbetet och sträva efter att nå samma mål. Det ökar också sannolikheten att fler miljöaspekter uppmärksammas och att personer som kanske har en bättre insyn i vissa delar får möjlighet att utveckla sina idéer.
2. Undersöka vilka lagkrav som gäller för just din verksamhet. Hur påverkar miljöbalken din verksamhet? Finns det andra lagar du behöver känna till? Kartlägg vilka lagkrav du uppfyller och på hurdant sätt du uppfyller dem. På samma sätt behöver du kartlägga vilka lagkrav du inte uppfyller. Du behöver se till att "översätta" alla lagkrav och övriga krav till konkreta och lämpliga åtgärder.
3. Gör en miljöutredning. I den bör det framgå vilken miljöpåverkan företaget har. Se över olika delar av företaget såsom energi, vatten, transporter och resurser. Identifiera de olika delarnas miljöpåverkan i olika aspekter. Vilka brister finns det och hur ska de åtgärdas?
4. Gör en miljöhandlingsplan. Här är det viktigt att ange hur du ska arbeta med de brister som du har angivit i miljöutredningen. Glöm inte att jobba tillsammans med den utsedda gruppen genom alla delar, dvs. från upprättandet av en miljöpolicy till upprättandet av en miljöutredning. Det är viktigt att du engagerar personalen och sprider kunskapen i organisationen. Det är ett bra sätt att införliva egenkontrollen som en naturlig del i företagets arbete.

Genomför alla nödvändiga skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ni har uppmärksammat. Se till att fortlöpande leva upp till de lagkrav som ställs genom att arbeta förebyggande.

5. Se till att dokumentera arbetet. Det görs delvis genom miljöutredningen och miljöhandlingsplanen, men se också till att dokumentera vilka framsteg ni gör och hur ni konkret arbetar med de problemområden som uppmärksammas.

Se till att du kan redogöra för hur din egenkontroll går till, eftersom tillsynsmyndigheten kan begära information om detta. Om du bedriver miljöfarlig verksamhet kan du till och med vara skyldig att skicka in dokumentation om ditt miljöarbete.

Om du gör egenkontrollen till en naturlig del i arbetet kommer det att vara enklare att leva upp till de krav som ställs. Genom att använda dina resurser på ett mer effektivt sätt kan du också uppnå större kostnadseffektivitet i ditt företag.

Om DokuMera

Hos alla företag – stora som små – finns möjligheten att arbeta effektivare genom att använda sig av färdiga mallar. Avancerade dokument är tidsödande att upprätta samtidigt som de kräver expertkunskap för framtagandet. Och som vi alla vet: Experter kostar pengar – mycket pengar.

DokuMera är ett B2B-företag som hjälper människor i svenska företag till en lönsammare och bekvämare tillvaro genom att tillhandahålla digitala dokument via internet. Tillsammans med sakkunniga experter har vi under åren tagit fram tusentals mallar för bland annat juridiska och ekonomiska dokument som säljs både via e-handel och genom personlig försäljning.

Under åren har DokuMera utvecklat Sveriges största databas av digitala, exempelbaserade dokumentmallar, riktade mot företag och organisationer. Produkterna laddas enkelt ned från Internet av våra kunder – företag och organisationer – och kan köpas styckvis eller genom att teckna ett årsabonnemang.

www.dokumera.se

info@dokumera.se